

GWAILOU

Ludmila Šimková

● ■ pointa

Gwailou

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ **pointa**

Ludmila Šimková

Gwailou – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Gwailou
Ludmila Šimková

GWAILOU

Ludmila Šimková

● ■ **pointa**

Copyright © 2024 by Ludmila Šimková
Cover and illustration © Ludmila Šimková
Illustration (p. 92–93) © Mi Bao Zhong
© Pointa, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7691-400-1
ISBN e-knihy 978-80-7691-503-9 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7691-504-6 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-7691-494-0 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

*Hongkong je nejen město,
nejen místo, ale i stav mysli.
A když se vám jednou dostane
pod kůži, připoutá si vás navždy.*

Hong Kong, 1997

Všechno se událo tak rychle. Ještě v březnu nebylo vůbec jasné, jestli se mi podaří vyřídit pracovní vízum do Hongkongu na britském konzulátu, protože od 1. července přejde území pod čínskou správu, a 18. června 1997 přistávám na letišti Kai Tak, abych v tomto koutě Asie začala novou část svého života.

Teoretické přípravy proběhly už doma, sháněla jsem si veškeré možné informace o tom, co by mě tady mohlo zaskočit, překvapit, nebo tak nějak ohromit, a že toho bylo požehnaně!

Minulý rok jsem se s cestovkou vydala na okružní cestu do Číny. To by mi snad mohlo částečně pomoci se vypořádat s mým nynějším působištěm a lidmi tady, i když chápu, že život v této sedmimilionové městské džungli bude opravdu odlišný od toho „pevninsky“ čínského.

Cesta byla vyčerpávající, přesun z Moravy do Prahy, odlet do Frankfurtu, dlouhé čekání na přípoj a potom jedenáct hodin ve vzduchu. Sice jsem s létáním měla dřívější zkušenosti, i když jen na kratší vzdálenosti a menšími stroji, a výlet do Číny byl organizován cestovkou, ale i tak jsem do boeingu Lufthansy nastupovala s opravdu velkým respektem a pro jistotu se ptala ještě souseda u okýnka, jestli to skutečně letí do Hongkongu. Ten se jenom nevěřičně uculil a pak už na mě celou dobu nepromluvil jediné slovo. Asi jsem se mu zdála podezřelá hned od začátku.

Tomuhle všemu předcházelo loučení s Tomášem. Přestože jsem myslela, že to dám, slzy se mi hruly do očí a já nemohla mluvit. Chtěla jsem být silná a vypadat odhodlaně a nezávisle, ale opak byl pravdou. Tom to

raději pojal s nadhledem, ale i tak z letiště raději spěchal, abychom loučení neprotahovali.

„Ahoj, jsem Iris,“ vítá mě mladá Hongkongžanka. V ruce drží ceduli s mým jménem. Věděla jsem, že se máme potkat, tomu se nedivím. Zvláštní je, že mi okamžitě začíná líčit, jak se hned půjdu představit do firmy.

„To si jako myslíš, že po tolika hodinách na cestě budu schopná jít hned na kobereček?“ ptám se trochu překvapeně, ale Iris přitakává a naznačuje, že je to ode mě očekáváno.

Vstupujeme do vestibulu čtyřhvězdičkového hotelu Panda na Tsuen Wanu, kde mám trávit první dny své hongkongské mise, než si najdu ubytování.

„Počkám tady,“ ukazuje Iris na křesílka před recepcí.

„Pojď se mnou na pokoj,“ přemlouvám ji a ona nakonec souhlasí.

Do firmy jedeme metrem, které se tady jako v mnoha jiných asijských městech jmenuje MTR. Systém se mi zdá podobný jako v Londýně, navíc je všude čisto a klimatizace jede na plné obrátky. Venkovní vlhkost přes devadesát šest procent je doslova prádelna. Jen vyjdu ven a udělám pár kroků, můžu ždímat halenku. V kancelářích naopak bývá příšerná zima. Tyto teplotní zvraty mi několik prvních měsíců budou působit velké problémy. Nakonec si zvyknu a pochopím, že v kanclu musím sedět v bundě, i když slušivější je ten hezky ušitý kostýmek pod ní.

„Tak jsme tady,“ ukazuje Iris na jeden z mrakodrapů a směřuje mě k výtahu. Snaží se mi vysvětlit, že pojedeme do třicátého sedmého patra a k tomu musíme použít tento výtah. Moc nerozumím, proč bych nemohla jet jiným, s tímhle jsem se nikdy dřív nesečkala. Prostě si přivolám výtah a ten mě odveze nahoru, ne?

Ne. Hongkongské „výškáče“ mají samozřejmě jiný systém a jiná pravidla, takže se mi ještě mnohokrát potom stalo, že jsem zvolila špatný výtah a musela jsem přestupovat a hledat ten správný. Někde sice bývá na dveřích označení pater, někde ale ne, a to je problém.

Celá se chvěju, nejsem vůbec ve své kůži. Za to určitě může to zdejší podnebí a nekonečná cesta z Evropy, navíc mi jízda do třicátého sedmého patra značně zvedá žaludek.

Snad tak nebude vypadat každá moje cesta do práce, pomyslí si, ale to už vystupujeme.

Můj budoucí šéf Daniel vypadá dost formálně. Pochází z Kanady a ve firmě je poměrně nový.

„Vítej v Hongkongu,“ zdraví mě podáním ruky a potom následuje kolečko seznamování s ostatními lidmi na oddělení.

Tomas je Francouz, vypadá na čtyřicet, ale jak se později dozvídám, je mu třicet jedna. Jeho přítelkyně pracuje pro Michelin, to jsem ale pochopila až po pátém zopakování tohoto slova (odposlouchat čínskou angličtinu bude ještě oříšek). Všem Číňankám na oddělení se líbí, protože je to typická Francouzka a vždy krásně voní.

„Ahoj, já jsem Dazs,“ představuje se mladý Holanďan s navoskovanými vlasy.

„Jako ta zmrzlina Haagen Dazs?“ ptám se.

„Jo, přesně. Rodiče vymýšleli speciální jméno... a takhle to dopadlo,“ přitakává s úsměvem a bere zvonící mobil.

„Teší mě, Matias,“ vítá mě vysoký rudovlasý Němec. Jeho filipínská přítelkyně čeká zrovna baby, a tak jí několikrát denně volá a řeší věci ohledně budoucího společného života.

Matthew je velký zavalitý Švýcar, který působí dojmem absolutního se ladona. Na všechny pomrkává, mluví žoviálně, gestikuluje, všude je ho plno. Počet jeho přítelkyň je prý úměrný délce jeho pobytu. „Odkud jsi?“ ptá se mě, podává mi ruku a z druhé mi hned nabízí nějaké čokoládové bonbony.

„Z České republiky,“ pohotově odpovídám a jedním dechem dodávám, že už to není Československo, a vysvětluji něco málo z novodobé historie.

„No, pro mě budeš vždycky z Československa, protože Martina Hingisová pochází z československé rodiny, i když teď hraje za nás,“ směje se a nabízí mi další bonbon. Ten už odmítám a obracím pozornost k hlučnému Italovi, který přichází na seznamovací řadu.

„Bene, bene, grazie,“ končí právě svůj telefonát. Potřásáme si rukama, ale musí běžet na schůzku, takže se moc nevybavujeme. Jeho italská přítelkyně pracuje u aerolinek. Gianmarco je prý pěkně pod pantoflem, a když se spustí, bývá u nich doslova Itálie. Jinak je to typický Talián, co víc dodat...

V září má přibýt ještě Australan, který se narodil v Rusku. Že bych oprá-
šila ruštinu? Nevím, jestli bych ještě svedla nějaký ten výraz, větu, rozhovor...

Zbytek osazenstva našeho oddělení tvoří místní, včetně několika čínských
asistentek, které jsou cizincům k ruce při nutných překladech, pomáhají
s odesíláním faxů, telefonují, domlouvají schůzky. Mojí pravou rukou bude
Becky. Je to milá holka, má dlouhé černé vlasy a usměvavý obličej.

Ve firmě pracuje asi sto čtyřicet lidí, takže mě čekají návštěvy jednotlivých
oddělení a seznamování se s provozem. Daniel mi už sestavil denní plán.

„Marie, tvým prvním velkým úkolem bude najít si ubytování. Iris ti dá
kontakty na realitky. Prosím, snaž se to vyřešit co nejdřív, aby ses mohla
vystěhovat z Pandy a usadit se,“ loučí se pro dnešek Daniel a já jen tupě
přikyvuji. Jsem příšerně unavená.

Ptám se Iris, jak se vlastně dostanu zpět do hotelu, a pak už mířím k vý-
tahům. Lup ho, špatná volba! Končím kdesi uprostřed budovy a musím
přestupovat. *To ještě bude problém.*

Venku hledám stanici metra. MTR má své jasné značení a logo, které
budu brzy používat jako záchytný bod, kdykoliv se budu potřebovat někam
přiblížit, nastoupit, vystoupit, přemístit.

K hotelu se dostávám až za tmy. Ve spěchu si kupuji večeři v mekáči,
který je hned naproti přes ulici, a uléhám. Tento den byl opravdu náročný.

Ranní probuzení je ledové. Zapomněla jsem nastavit klimatizaci na patřičnou
teplotu a teď mám v pokoji šestnáct stupňů. Snídani nemám v ceně, a tak si
ji musím před odchodem do práce někde sehnat. Vítězí opět McDonald's.
*Ach jo, tenhle styl nebude nejlepší, přemítám při jídle, ale rozhodně je proza-
tím nejjednodušší.*

Mám dost práce zapamatovat si všechny ty názvy, jména, obličej, údaje,
čísla, výrazy, zkratky. Potřebuji se rychle zorientovat, ale místo toho se za-
čínám zacyklovávat.

Iris mi dává kontakt na realitku a s téměř přísným výrazem podotýká,
že ubytování je naprostá priorita.

Vytáčím číslo a volám Candy. Její angličtina je ale tak strašná, že jí jen
stěží rozumím a navrhuju raději osobní schůzku.

„Kde se zítra setkáme? Můžeš to zopakovat?“ prosím ji už podruhé.

„Říkám, že pojedíš metrem na Shek Kip Mei a odtud dvě zastávky po červené na Lai Chi Kok. Já na tebe počkám u Hang Seng Bank, ale pozor, jsou tam dvě, takže musíš jít k té u východu na Tai Wo Shek.“

Tak to asi nedám. Nepomáhá ani spelling, vůbec nevím, o čem Candy mluví, všechno zní podobně, ale vlastně naprosto odlišně. Je prosím z této patlanice nějaký výstup?

Zachraňuje mě Becky, která si ode mě bere telefon, poslouchá a značí něco na kus papíru. Potom mi jednotlivé pojmy vysvětluje. Přesný popis místa a času setkání s realitní agentkou zakončuje doporučením, abych si okamžitě pořídila mapu.

Zmůžu se jenom na letmé poděkování a odcházím na wc. Omývám si obličej vlažnou vodou a dívám se na sebe v zrcadle. Co to sakra se mnou je? Připadám si absolutně nepoužitelná, můj mozek zpracovává informace jakoby se zpožděním. Že by na mě tak silně působil jet lag?

Zajdu ještě za Danielem a řeknu mu, že si potřebuji odpočinout, to určitě pochopí. Jenže on na mě hned ve dveřích spustí, že mě chtěl pozvat na oběd a ukázat mi, které restaurace v budově za to stojí a kam raději nechoď. Nemám sílu odporovat.

Vede mě někam dolů, asi do přízemí, ale já už nevnímám místo ani patro. Všude jsou stovky, možná tisíce lidí. Navíc se ukazuje, že v restauraci na nás čeká nějaký muž. „Dovol, abych ti představil Mary,“ říká mu Daniel. „Mary, toto je pan Wolf, nejvyšší šéf naší hongkongské pobočky.“

Následuje něco jako nucené posezení u jídla, jehož se bez příboru v žádném případě nenajím. Začíná to miskou kulatých oříšků na zahřátí – šéfové si je nabírají hůlkami, já se pokouším o totéž, ale bez úspěchu. Oříšky mi padají od pusy, válí se na podlaze i na stole. Když se několikrát omluvím, Daniel prosí číšníka, aby mi přinesl vidličku. Bez jeho intervence bych odešla hladová a unavená z hůlkové techniky.

Vedeme víceméně zdvořilostní řeči, Wolf mi vykládá o cílech firmy, o struktuře oddělení a vztazích na pracovišti, o životě v Hongkongu... Chytám z toho asi tak třicet procent, jsem úplně vyřízená. Snažím se aspoň usmívat a přitakávat.

„Jak jsi pokročila s ubytováním?“ ptá se Daniel při návratu do kanceláře.

„Za chvíli mám jednu schůzku a prohlídku bytu.“

Ani nevím, jak mě tento útek před realitou napadl, ale jsem za něj nesmírně vděčná. Daniel mi přeje good luck a já pro dnešek mizím do hotelového pokoje, kde okamžitě usínám.

S Candy se setkávám u banky v metru. Stálo mě to asi dvacet minut hledání a dotazování, ale jsem tady a Candy se mě ujímá. Míříme k prvnímu bytu.

Dvacáté osmé patro ve mně sice pocit bezpečí nevzbuzuje, ale byt je pěkný. Maličký, ale pěkný.

„Uvědom si, že všechny byty v Hongkongu jsou oproti Evropě velmi malé, to je standard. Za větší bys musela platit dvakrát tolik,“ vysvětluje mi Candy, když prohodím, že tu není zrovna moc místa. Současná nájemnice – postarší Angličanka – mi vyjmenovává všechny přednosti, nezapomene upozornit na hodné sousedy, výbornou dim sum restauraci v docházkové vzdálenosti a stanici metra hned vedle budovy.

Děkujeme a míříme na další prohlídku, tentokrát na opačnou stranu města. „Tohle byl Kowloon a teď jedeme na Hongkong Island Side. Zrovna jsme v podvodním tunelu,“ vysvětluje Candy v metru.

„Takže bych musela jezdit do práce přes vodu? Tedy pod vodou, metrem?“

„Ano, přesně tak. Můžeš jet i lodí, ale to trvá mnohem déle. Záleží na tobě.“

Ještě vyšší patro. Namítám, že to opravdu nemám ráda a nejraději bych bydlela v přízemí, ale Candy mi dává hned několik argumentů, proč je lepší bydlet nahore. Nemám sílu se hádat.

Otevírá nám mladý manželský pár, patrně místní lidé, nemluví anglicky. Byt je v horším stavu než ten první a vůbec se mi nelíbí. Majitel něco povídá, Candy překládá, ale vidí z mého výrazu, že mě místo nezaujalo. Po chvíli už jsme zase venku.

„Pro dnešek je to všechno, ale můžeme pokračovat zítra. V kolik by se ti to hodilo?“ ptá se Candy.

„Možná hned ráno, co třeba v devět?“

„To by snad šlo,“ přitakává a rovnou mi začíná vysvětlovat, kde se potkáme a jak se tam dostanu. Vytahuji bloček a nechám si to od ní raději napsat.

„Tsim Sha Tsui,“ koktám a dívám se na ni.

„Ne, to se čte *čimšatčoi*,“ opravuje mě se smíchem.

„Ujednáno, budu tam.“

Kráčím večerní ulicí od stanice metra k hotelu, mám příšerný hlad, a tak si v místním krámku kupuju něco k snědku. V pokoji si dělám hostinu a po sprše uléhám, jsem zmordovaná ještě víc než včera, navíc uchozená, nalítaná a namluvená. A to mě zítra čeká další šichta.

Zatím stále naživu

Ráno děsně lijí, okna hotelového pokoje jsou počmáraná stékajícími proudy vody, navíc je venku šero, skoro tma a ani po hodině čekání to není lepší, spíš naopak. Jiné to asi nebude, a tak hledám v kufru deštník a vyrážím ven. Hned před vchodem do hotelu je obrovská kaluž vody, vlastně takové malé jezírko, nedá se prakticky obejít, vůbec si neumím poradit, kudy dál. Ohlídám se a sleduju, jak se s touto situací poperou ostatní. Někteří lidé si berou taxi, jiní se brodí na druhou stranu. Pořád lijí jako z konve, deštník mi nepomáhá a po chvilce jsem celá mokrá včetně bot. Pokračuju dál a vidím, že kanalizace absolutně nestíhá, voda je všude. Vracím se na pokoj a volám Iris.

„To je normální, máme monzunové období, takhle je to každý rok. Snaž se dostat do metra a tam už bude bezpečno,“ radí mi a já ji upozorňuji, že do práce přijdu bohužel později.

„Tak co, ještě stále naživu?“ uštěpačně se mě ptá kolega Tomas, když se snažím za stolem trochu osušit a dát dohromady.

„Toho si nevsímej, to je prostě hongkongské počasí. Kup si dobrý deštník,“ křičí z druhé strany kanceláře Matias. „Jo, abych nezapomněl, zítra jdeme spolu na jednání do jedné firmy, co má business jak v Německu, tak Čechách.“

Jdu si hned zjistit základní informace a plán, jak jednání povedeme. Matias působí jako velitel, pracuje tady roky a vše ví nejlíp. Není mi to moc po chuti, ale nedávám na sobě nic znát.

„Co vy dva tam pořád projednáváte?“ dobírá si nás po chvíli Tomas. „Pokud vím, Německo někdy na konci třicátých let napadlo Československo a pak z toho byla dost velká šlamastyka. Tak nedělejte, že jste nejlepší kámoši,

a rozpustíte tu debatu!“ Tomasův francouzský přízvuk je naprosto zřejmý, ten se nezapře. Nikdo jiný nemluví s takovým nádechem jako on, vůbec se nesnaží o správnou anglickou výslovnost. Navštěvuje kurzy tradiční čínštiny, i když se v Hongkongu hovoří kantonsky. Domácí úkoly dělá s pomocí holek na oddělení, ale ty mu vždycky říkají, že se od minule nikam nedostal a je stále zaseklý v jednom bodě. „Čínština je nejtěžší světový jazyk, co po mě chcete víc?!“ rozkřikuje se často Tomas a hází přitom po holkách sešity. Potom vždycky začnou létat vzduchem i sprosté čínské nadávky. Některé z nich je lehké si zapamatovat. Můžou se hodit.

Na jednání s Matiasem se připravuji i doma a večer ještě vybírám vhodné oblečení.

Ráno vyrážíme za zákazníkem. Jedeme samozřejmě metrem. Když už jsme před budovou, kde firma sídlí, zvoní Matiasovi mobil. Vypadá to na delší rozhovor, a tak čekám opodál, nechci neslušně poslouchat. Matias začíná být viditelně nervózní, zvyšuje a potom ztišuje hlas, něco se asi stalo.

„Jdeme!“ křikne na mě potom, až se leknu. Vcházíme dovnitř a míříme k výtahu. „Sakra, sakra, sakra...“ říká si jakoby pro sebe Matias a já se nemůžu nezeptat, co se děje. „Teď se soustřeď na jednání!“ odsekne podrážděně. Takto jsem si začátek své první obchodní schůzky opravdu nepředstavovala.

Klienta zastupuje žena středních let, působí mile a zároveň velmi profesionálně. Jak se ale rychle ukáže, je to ostržilená ženská, která se vyzná. Tlačí nás do nevýhodných podmínek. Matias zprvu klidným, později už i dost nevybíravým způsobem argumentuje, aby dosáhl aspoň nějakých výhod, a já se mu snažím pomoci. Nakonec se domluvíme asi tak na půl cesty, není to pro nás žádné velké vítězství.

Její kancelář opouštíme se smíšenými pocity. Matias mi hned ve výtahu začíná vysvětlovat, v čem jsem udělala chybu a jak bych měla postupovat příště. Nevím, jak reagovat. Šli jsme tam přece jako tým, jeho vyjednávací schopnosti byly také omezené, všechno dopadlo tak, jak dopadlo, ale jeho proslov teď naznačuje, že jsem to zavinila já. Mrzí mě to.

Venku mu opět zvoní mobil. Nezastavuje se, pokračuje v pochodu ke stanici metra. Slyším, jak hovoří o potratu, o nenarozeném dítěti, o Kely... Kdo je vlastně Kely?

Do firmy se vracíme v čase oběda, mám tedy hodinu na to, abych si všechno nějak srovnala v hlavě. Sedím sama nad salátem v malém bistru, když vidím Becky a další děvčata, jak se hrnou dovnitř.

„To je náhodička, jaké bylo jednání?“

„Asi někde napůl, ještě jsme o tom s Matiasem neměli čas hovořit. Probereme to později,“ vymlouvám se děvčatům a láduju se salátem. „A kdo je vlastně Kely, nějaká jeho známá?“

„Jo, tak vy jste už probírali i jeho nastávající? Ona je Filipínka, moc milá, několikrát jsme ji tu viděli. Čekají teď baby.“

Zatrne ve mně. Rozuměla jsem vůbec dobře, když jsem slyšela, že se baví útržkovitě o potratu? Možná jsem přeslechla. Raději přecházím na jiné téma.

Bohužel jsem rozuměla správně. Po návratu z oběda nám Thomas hlásí, že Matias právě odešel domů, protože Kely potratila. Jsme z toho všichni smutní a Matias je nám moc líto, i když by nám asi mělo být víc líto Kely.

Cestou z práce se musím zastavit v obchodě a koupit si pořádný deštník. Můj evropský je pro Hongkong nedostačující.

„Chcete M, L, nebo XL?“ překvapí mě prodavačka. Do dneška jsem vůbec nevěděla, že deštníky se dají kupovat podle velikosti. Doma jsem si všímala barvy a kvality potahu, ale rozměry jsem nikdy neřešila.

Beru si ten největší, na hongkongský monzun jedině XL! Bonusem je spousta psů a koček, kterými je potištěný, ale nápis *It's raining cats and dogs* mě zase dostává do splínu.

Veškerá moje aktivita s cílem si najít byt probíhá v době, kdy se Hongkong chystal na obrovské oslavy předání správy Číně. Všude je výzdoba, každý tuto událost připomíná, celý Hongkong je zkrátka v očekávání této velké akce.

Já jsem zase v očekávání toho, co přinese každý další den, a stále se necítím dobře. Chce se mi spát, když mám pracovat, a pracovala bych, když mám spát. Davy lidí všude kolem jsou někdy až nepříjemné. Horko je příšerné, vlhkost ještě horší, a teplotní změny při vstupu do budov jsou nesnesitelné. V prvních dnech jsem se v práci třásla zimou a musela si půjčovat bundu, abych vydržela do konce pracovní doby. Teď popíjím teplou vodu, to je ostatně dobře známý zvyk Číňanů. Pít teplou vodu je zdravé a prospěšné